

Joensuun kaupunki, valtuustoaloite 10.11.2025

Maahanmuuttaneiden ystävä- / kummiperhetoiminnan käynnistäminen

Kysyttäessä Joensuussa asuvilta maahanmuuttajataustaisilta opiskelijoilta, kuinka moni heistä on vieraillut suomalaisessa kodissa, vain harva vastaa myöntävästi. Valtaosa maahanmuuttajataustaisista opiskelijoista ei ole koskaan vieraillut suomalaisessa kodissa, vaikka asumisvuosia kaupungissa voi olla takana useitakin. Suhteet "kantasuomalaisiin" ovat hyvin hataria ja sosiaalinen verkosto muodostuu usein pääosin oman taustakulttuurin edustajista ja muista maahanmuuttaneista.

Tilastotiedot (esim. Rasmus Aron esitys valtuuston seminaarissa 29.8.2025) osoittavat, että Joensuuhun tullaan opiskelemaan, mutta valmistumisen jälkeen kaupunkiin ei jäädä. Maahanmuuttajataustaisten muuttoliike erityisesti pääkaupunkiseudulle on voimakasta. Monet maahanmuuttaneet saapuvat kulttuureista, joissa yhteisöllisyys ja runsas ihmiskontaktien määrä ovat arkipäivää. Ilman aitoa sosiaalista verkostoa ihmiset hakeutuvat täältä Etelä-Suomeen, jossa pääsevät sisään omakieliseen yhteisöön.

Kun Joensuu haluaa profiloitua kaupungiksi, jossa ollaan ystävällisiä ja vieraanvaraisia - kaupungiksi, jonne halutaan jäädä ja juurtua - kotoutumista ja erityisesti yhteisöön kiinnittymistä tulisi vahvistaa. Tässä pelkkä kaupungin järjestämä kotouttamistyö ei yksin riitä, sillä kotoutumiseen tähtäävässä toiminnassa maahanmuuttajaperheet tutustuvat työntekijöiden ohella pääasiassa toisiinsa.

Myös kaupungin alueella toimivat yhdistykset ja järjestöt tekevät omalta osaltaan kotoutumisen eteen erinomaista työtä, mutta kuten tiedossa varsin hyvin on, 3. sektorin toimijoihin kohdentuneet rahoitusleikkaukset ovat supistaneet niiden toimintaedellytyksiä. Lisäksi järjestöillä voi olla omia painotuksiaan, eikä toiminta tavoita kaikkia henkilöitä. Esimerkiksi SPR kohdistaa ystävätoimintansa kaikkein haavoittuvimmassa oleviin maahanmuuttajiin, kuten turvapaikanhakijoihin.

Me allekirjoittaneet esitämme, että **kaupunki selvittää mahdollisuutta kehittää ystävä- / kummiperhetoimintaa, jossa kaupunkiin muuttaneiden olisi mahdollista saada eräänlainen kummiperhe tai kummihenkilö**, jotka omalta osaltaan voisivat tukea kotoutumista ja yhteisöön kiinnittymistä vahvistamalla eri väestöryhmien keskinäistä vuorovaikutusta.

Toiminta voitaisiin toteuttaa International House Joensuun koordinoimana yhteistyössä alueen 3. sektorin toimijoiden, työnantajien ja oppilaitosten kanssa. Kaupungin roolia toiminnan rahoituksen varmistamiseksi tarvitaan. Kaupunki voisi koordinoida toimintaa ja/tai tarjota tiloja toiminnalle. Yhteinen tekeminen esimerkiksi ruoanlaiton, käsitöiden, musiikin tai liikunnan ympärillä voi yhdistää eri väestöryhmiä. Kaupunki voisi omalta osaltaan tarjota ystäväperheiksi lähteville koulutusta ja/tai pientä toimintarahaa ja/tai mahdollisuuden hyödyntää kummitoiminnan yhteydessä kaupungin vapaa-ajan palveluita maksutta. Karelia AMK on aloittanut syksyn 2025 aikana Karelia Friend -ohjelman. Mallia voidaan hakea myös esimerkiksi Jyväskylän yliopiston

Lähiystäväohjelmasta.

Joensuussa 10.11.2025

Teija Alanen